

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI

WBZK.III.431.3.2014.MŚ

Bydgoszcz 22 września 2014r.

Pan
Andrzej Nowak
Dyrektor
Samodzielnego Publicznego
Zakładu Opieki Zdrowotnej
w Koronowie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 31 ustawy z dnia 8 września 2006r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2013r. poz. 757 z późn. zm.) oraz przepisów Działu VI-Kontrola i nadzór – ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2013r. poz. 217 z późn. zm.) w związku z § 6 ust. 3 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 grudnia 2012r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania kontroli podmiotów leczniczych (Dz. U. poz. 1509) przeprowadzona została kontrola według kryterium legalności i rzetelności w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Koronowie w dniu 26 sierpnia 2014r. udzielającym świadczeń opieki zdrowotnej w zakresie ratownictwa medycznego w rejonie operacyjnym nr 04/08 obejmującym obszar: Koronowo – miasto i Koronowo – obszar wiejski, zgodnie z umową z Wojewodą Kujawsko-Pomorskim, na rzecz i w imieniu, którego działa Dyrektor Kujawsko-Pomorskiego Oddziały Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia w Bydgoszczy.

W związku z przeprowadzoną kontrolą Wojewoda Kujawsko-Pomorski przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Koronowie udziela świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie umowy nr 02-00-00736-11-23 (11-15/B0020/RTM) o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej – ratownictwo medyczne z dnia 21 czerwca 2011 r. Umowa zawarta jest na świadczenia realizowane przez świadczeniodawcę w rejonie operacyjnym nr 04/08 zgodnym z *Wojewódzkim Planem Działania Systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego*, na okres od 1 lipca 2011 r. do 31 grudnia 2015 roku, z corocznym aneksowaniem do ww. umowy.

Przedmiotem kontroli było funkcjonowanie jednostek systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. Nr 191, poz. 1410 ze zm.), w rejonie

operacyjnym nr 04/08 w miejscu stacjonowania w Koronowie w okresie 1 stycznia 2013 r. do dnia zakończenia kontroli łącznie.

W wyniku protokolarnych oględzin miejsc wyczekiwania w Koronowie zespół kontrolny ustalił, że miejsce stacjonowania specjalistycznego zespołu ratownictwa medycznego jest zgodne z warunkami realizacji wyżej wymienionej umowy.

Na podstawie załącznika nr 2 do umowy „Harmonogram-zasoby” (potencjał po aneksie) ustalono, iż łącznie 20 osób zapewnia obsadę ZRM, z tego 10 lekarzy i 10 ratowników medycznych.

W grupie zawodowej lekarzy na 10 osób, wszyscy mogą być lekarzem systemu do dnia 31 grudnia 2020 roku zgodnie z art. 57 ustawy o PRM. w grupie zawodowej ratowników medycznych wszystkie 10 osób spełnia wymagania określone w art. 10 pkt. 4 ustawy o PRM.

Skład osobowy specjalistycznego zespołu ratownictwa medycznego w dniu kontroli był zgodny z danymi zawartymi w załączniku Nr 2 do umowy „Harmonogram-zasoby”, a osoby wchodzące w skład ZRM posiadały kwalifikacje zawodowe wymagane ustawą o Państwowym Ratownictwie Medycznym (lekarz systemu, ratownik medyczny).

Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Bydgoszczy i Komendant Miejski Państwowej Straży Pożarnej w Bydgoszczy wydali postanowienia, że pomieszczenia i urządzenia przeznaczone dla stacjonowania zespołu specjalistycznego ratownictwa medycznego spełniają wymagania fachowe, sanitarne i przeciwpożarowe jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej.;

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej użytkuje nieruchomości przy: ul. Paderewskiego 33 w Koronowie na podstawie umowy użyczenia pomiędzy Gminą Koronowo a Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Koronowie. Umowa zawarta jest na okres prowadzenia działalności zakładu opieki zdrowotnej w zakresie świadczenia usług medycznych nie dłużej jednak jak do dnia 19 maja 2017 roku.

Z udostępnionych przez świadczeniodawcę dokumentów wynika, że na 10 zatrudnionych ratowników medycznych, 6 dołączyło do akt zaświadczenia o doskonaleniu zawodowym. Z wyjaśnień przełożonej sprawującej nadzór nad organizacją ratownictwa medycznego w SP ZOZ w Koronowie wynika, że ratownicy medyczni realizują ustawowy obowiązek doskonalenia zawodowego, o którym mowa w art. 12 ustawy o PRM. Z przedstawionej dokumentacji wynika, że ratownicy medyczni uczestniczyli w następujących kursach:

- stany zagrożenia życia u dorosłych i dzieci - 3;
- farmakoterapia zatrzymania krążenia w oparciu o EBM i ALS – 2;
- wstępne zabezpieczenia dróg oddechowych – 2;
- oparzenia w ratownictwie medycznym – 1;
- resuscytacja noworodka – 1;
- urazy klatki piersiowej – 2;
- medyczne czynności ratunkowe, konikopunkcja i odbarczanie odmy prężnej - 1
- dyspozytor medyczny – prawa i obowiązki w świetle znowelizowanego rozporządzenia w sprawie ramowych procedur przyjmowania wezwań przez dyspozytora medycznego i dysponowania zespołów ratownictwa medycznego – 2.

Łącznie w 8 szkoleniach doskonalących (kursach) uczestniczyło - 14 ratowników medycznych.

Wartość parametrów, o których mowa w art. 24 ustawy o PRM, tj. mediany i trzeciego kwartyla czasu dotarcia zespołów ratownictwa medycznego do miejsca zdarzenia zabezpieczanym przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Koronowie w okresie kontrolowanym wskazuje, że ustawowe parametry czasu dotarcia zespołów ratownictwa medycznego do miejsca zdarzenia, od chwili przyjęcia zgłoszenia przez dyspozytora medycznego, są dotrzymywane.

W 2013 r. w województwie kujawsko-pomorskim mediana czasu dotarcia Zespołów Ratownictwa Medycznego do osób, u których zagrożone było życie **wynosi 6,54 min.** i w porównaniu do tego samego okresu roku 2012 wzrosła – w 2012 r. wynosiła 6,39 min. w Koronowie mediana czasu **wynosi 6,23 min.**, w roku 2012 - 3,15 min..

W województwie dla miast powyżej 10 tysięcy mieszkańców cel został osiągnięty albowiem na 2013 rok zakładano medianę w wysokości 8 minut, natomiast średni czas dojazdu ZRM do osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego wyniósł w mieście powyżej 10 tysięcy mieszkańców **6,08 minuty**, w Koronowie – **4,54 min.** (w roku 2012r. – 1,42 min.) i jest to bardzo dobry czas, znacznie poniżej średniej za województwo.

Z kolei w województwie poza miastem powyżej 10 tys. mieszkańców cel został osiągnięty albowiem zakładano medianę na poziomie 15 minut, zaś osiągnięto średni czas dojazdu w wysokości **10,43 minuty**, w Koronowie mediana czasu wynosi **14,15 min.** i jest to czas znacznie powyżej średniej wojewódzkiej (w roku 2012 - 10,23 min).

W województwie Kujawsko-Pomorskim w roku 2013 wartość trzeciego kwartyła w mieście powyżej 10 tysięcy mieszkańców **wyniosła 8,56 min.** – **norma wynosi 12 min.** a poza miastem powyżej 10 tysięcy mieszkańców wyniosła 14,7 min. – norma wynosi 20 min. Dla Koronowa wartość trzeciego kwartyła w mieście powyżej 10 tysięcy mieszkańców **wyniosła 6,02 min.** – **norma wynosi 12 min.** a poza miastem powyżej 10 tysięcy mieszkańców **wyniosła 18,31 min.** – **norma wynosi 20 min.**

W I półroczu 2014 r. zespół ratownictwa medycznego podległy pod SP ZOZ w Koronowie wyjeżdżał do 929 przypadków, w których występowało zagrożenie życia, co w porównaniu do tego samego okresu 2013 roku, ilość wyjazdów zmniejszyła się o 14,93% , tj. z 1 092 w 2013 r. do 929 w 2014 r.- o 163 wyjazdy mniej).

W miastach powyżej 10 tys. mieszkańców odnotowano 540 interwencji, mniej o 126, tj. o 18,92% (w I półroczu 2013r. – 666), natomiast poza miastami powyżej 10 tys. mieszkańców odnotowano 389 interwencji, mniej o 37 tj. o 8,69 % (w I półroczu 2013r. – 426).

Zespół ratownictwa medycznego w miastach powyżej 10 tys. mieszkańców do 525 zdarzeń wyjeżdżał w czasie krótszym niż 15 minut, mniej o 125 (19,23%) niż w I półroczu 2013r. – 650, natomiast poza miastami powyżej 10 tys. mieszkańców do 347 zdarzeń wyjeżdżały w czasie krótszym niż 20 minut, mniej o 24 (6,47%) niż w I półroczu 2013r. – 371.

W I półroczu 2014 r. o 14 zmniejszyła się ilość wyjazdów do zdarzeń w przedziale 16-25 i więcej minut (przekroczenie ustawowych norm czasu tj. 15 minut powyżej 10 tys. mieszkańców oraz 20 minut poza miastami powyżej 10 tys. mieszkańców) tj. o 19,72% z 71 w I półroczu 2013 r. do 57 w I półroczu 2014r., współczynnik przekroczenia ustawowych norm czasowych **wynosi 6,54%** i jest wyższy od średniej wojewódzkiej (średnia za woj. **4,31%**) w stosunku do wszystkich wyjazdów. Z tej ilości 15 wyjazdów dotyczyło miast powyżej 10 tys. mieszkańców, mniej o 1 (w I półr. 2013r. – 16) współczynnik w stosunku do wszystkich wyjazdów wynosi 2,86% i jest jednym z lepszych (średnia za woj. 3,3%), natomiast poza miastem powyżej 10 tys. mieszkańców odnotowano również zmniejszenie ilości przypadków przekroczenia ustawowego czasu tj. 20 minut o 29 wyjazdów z 55 w I półroczu 2013r. do 42 w I półroczu 2014r., tj. o 23,64%, współczynnik w stosunku do wszystkich wyjazdów wynosi 10,8% i znacznie przekracza średnią województwa (średnia za woj. 6,11%), jest to jeden z gorszych wyników.

W województwie kujawsko-pomorskim mediana czasu dotarcia Zespołów Ratownictwa Medycznego do osób, u których zagrożone było życie w województwie **wynosi 7,08 min.** i w porównaniu do tego samego okresu roku 2013 wzrosła – w I półr. 2013 r. wynosiła 6,83 min. W Koronowie mediana czasu **wynosi 6,66 min.**, w I półroczu roku 2013 - 6,79 min. **i jest to czas poniżej średniej wojewódzkiej.**

W województwie dla miast powyżej 10 tysięcy mieszkańców cel został osiągnięty albowiem na 2014 rok zakładano medianę w wysokości 8 minut, natomiast średni czas

dojazdu ZRM do osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego wyniósł w mieście powyżej 10 tysięcy mieszkańców **6,22 minuty**, w Koronowie – **5,08 min.** (w I półroczu 2013r. – 4,77 min.) i jest to bardzo dobry czas, znacznie poniżej średniej za województwo.

Z kolei w województwie poza miastem powyżej 10 tys. mieszkańców cel został osiągnięty albowiem zakładano medianę na poziomie 15 minut, zaś osiągnięto średni czas dojazdu w wysokości **10,51 minuty**, w Koronowie mediana czasu wynosi **14,71 min. i jest to jeden z gorszych czasów w województwie, znacznie powyżej średniej.** (w I półroczu 2013 r. - 14,04 min).

W województwie Kujawsko-Pomorskim w I półroczu 2014 wartość trzeciego kwartyła w mieście powyżej 10 tysięcy mieszkańców **wyniosła 8,8 min. – norma wynosi 12 min. a poza miastem powyżej 10 tysięcy mieszkańców** wyniosła 14,73 min. – norma wynosi 20 min. Dla Koronowa wartość trzeciego kwartyła w mieście powyżej 10 tysięcy mieszkańców **wyniosła 6,34 min. – norma wynosi 12 min.** a poza miastem powyżej 10 tysięcy mieszkańców **wyniosła 18,17 min. – norma wynosi 20 min.**

W ramach kontroli sprawdzono karty zleceń wyjazdów z 3 miesięcy (kwiecień-maj-czerwiec 2014r.). Szczegółowy zakres sprawdzania polegał na analizie w odniesieniu do każdego wyjazdu, która obejmowała: numer zlecenia wyjazdu z książki pogotowia lub z książki transportów, ilości przejechanych kilometrów, numeru rejestracyjnego pojazdu, rodzaju zespołu ratownictwa medycznego, opis zadania zespołu, kilometry i czas zużyty na wykonanie zadań transportowych. Z ustaleń kontroli wynika:

- w analizowanych miesiącach zespoły ratownictwa medycznego nie zostały użyte do wykonania zadań transportowych.
- zespoły ratownictwa medycznego nie wykorzystywano do wyjazdów pod pozostałym względem m.in.: długiego czasu wyjazdu zespołu od chwili przyjęcia zgłoszenia przez dyspozytora medycznego do chwili rzeczywistego wyjazdu do zdarzenia; wyjazd do zgonu, do zadań POZ;
- zapisy na kartach zleceń wyjazdów prowadzone są prawidłowo i rzetelnie;
- we wszystkich wyjazdach ZRM typu „S” w składzie zespołu uczestniczył lekarz systemu PRM;
- nie został użyty do wizyt POZ.

Po analizie kart z adresem miejsca wezwania „Koronowo, ul. Paderewskiego 33”, stwierdzono następujące karty „wyjazdu”:

333. Pacjent z dusznością zgłasza się osobiście – a powinien do POZN (godz. 05:45)

258. Pacjent z dusznością zgłasza się osobiście – a powinien do POZN (godz. 06:50)

248. Pacjent z urazem zgłasza się osobiście – a powinien do POZ (godz. 15:25)

246. Pacjent z urazem zgłasza się osobiście – a powinien do POZ (godz. 14:54)

210. Pacjent z bólem brzucha zgłasza się osobiście – a powinien do POZ (godz. 17:06)

194. Pacjent z bólem ok. przedsercowej zgłasza się osobiście – a powinien do POZ
(godz. 18:50)

526. Pacjentka z kołataniem serca zgłasza się osobiście – a powinna do POZ (godz. 17:00)

502. Pacjent z raną czoła zgłasza się osobiście – a powinien do POZ (godz. 13:50)

489. Pacjent z dusznością zgłasza się osobiście – a powinien do POZ (godz. 08:15)

442. Pacjent z zawrotami głowy zgłasza się osobiście – a powinien do POZN
(godz. 06:45)

384. Pacjent z dusznością zgłasza się osobiście – a powinien do POZ (godz. 18:08)

378. Pacjentka z urazem nadgarstka zgłasza się osobiście – a powinna do POZ
(godz. 16:00)

377. Pacjent z urazem głowy zgłasza się osobiście – a powinien do POZ (godz. 15:00)

374. Pacjentka z urazem palca zgłasza się osobiście – a powinna do POZ (godz. 08:46)

168. Pacjent z reakcją alergiczną skórną zgłasza się osobiście – a powinien do POZ
(godz. 13:25)

149. Pacjent z raną ciętą czoła zgłosił się osobiście – a powinien do POZ (godz. 10:20)
100. Pacjent z nadciśnieniem zgłosił się osobiście – a powinien do POZ (godz. 17:30)
94. Pacjentka z kołataniem serca zgłasza się osobiście – a powinna do POZ (godz. 13:15)
93. Pacjentka z urazem palca(obcięcie) zgłasza się osobiście – a powinna do POZ
(godz. 12:20)
91. Pacjent po pobiciu zgłasza się osobiście – a powinien do POZN (godz. 07:00)
89. Pacjentka z raną palca zgłasza się osobiście – a powinna do POZ (godz. 16:50)
42. Pacjent z drętwieniem kk. górnych zgłasza się osobiście – a powinien do POZ
(godz. 11:18)

Wszyscy pacjenci zostali zaopatrzeni na miejscu, najprawdopodobniej po przejściu do znajdującego się przy pomieszczeniu dyspozytora gabinetu zabiegowego, nie zostali przewiezieni do szpitala, co kwalifikuje udzielone porady jako ambulatoryjne.

Niezależnie od rodzaju objawów powyżsi pacjenci powinni po pierwsze trafić do urzędującego w tym samym budynku lekarza/gabinetu zabiegowego POZ/POZN i ewentualnie wtedy – co miało miejsce w innych analizowanych przypadkach – wezwany do pomocy zespół ZRM typu „S” udzieliłby potrzebnej pomocy, łącznie z niezbędnym przewozem pacjenta do szpitala.

Udzielanie porad ambulatoryjnych przez lekarza ratunkowego nie posiadającego do dyspozycji recept jest niewłaściwe, ponieważ nie zapewnia możliwości ustalenia dalszego postępowania przez pacjenta, wymaga skierowania pacjenta do lekarza POZ celem wypisania recept na potrzebne leki.

W dniu 17 września 2014r. do Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego KPUW w Bydgoszczy Dyrektor kontrolowanej jednostki pismem z dnia 10.09.2014r. znak: SPZOZ-DN-093/2/14 wniósł zastrzeżenia do projektu wystąpienia pokontrolnego.

Zespół kontrolny dokonując analizy argumentacji Dyrektora SP ZOZ w Koronowie zawartej w przedmiotowym piśmie uznał za zasadne dodanie do treści wystąpienia pokontrolnego informację z zakresu szkoleń doskonalących ratowników medycznych o treści: „ – Pan M.D. posiada w aktach kartę przebiegu doskonalenia zawodowego ratownika medycznego z datą rozpoczęcia okresu edukacyjnego od 01.01.2012 r. i od tego czasu ukończył kurs doskonalący dla ratowników medycznych (120 pkt.) oraz odbył w 2012 r. 6 szkoleń, - Pan P.G. rozpoczął okres edukacyjny od 01.01.2013 r. i we wrześniu tego roku ukończył kurs (Osluchiwanie płuc i tonów serca przy użyciu nowoczesnego automatu – brak jeszcze dokumentu potwierdzającego wystawionego przez organizatora kursu), - Pan D.J. rozpoczął okres edukacyjny od 01.01.2013 r. i rzeczywiście do dnia kontroli nie ukończył żadnego kursu, szkolenia, - Pan M.G. ukończył w 2011 r. kurs doskonalący dla ratowników medycznych (1201 pkt.) i od tego czasu nie podjął dalszego doskonalenia zawodowego.

W pozostałym zakresie treść wystąpienia pokontrolnego nie ulega zmianie.

- Okres kontrolny ze względu na charakter kontroli (sprawdzająca) obejmował zarówno rok 2013 i 2014 – do dnia przeprowadzenia kontroli.

- Uwagi (z wyjątkiem omyłki pisarskiej) dotyczące zapisów Regulaminu organizacyjnego SPZOZ w Koronowie pozostają bez zmian. Od roku 2007 w stosowanej nomenklaturze ustawy o PRM nie istnieje pojęcie „pogotowie ratunkowe” tylko jednostki systemu, w przypadku SP ZOZ w Koronowie „zespół ratownictwa medycznego typu „S”, którego miejscem wyczekiwania jest Koronowo, 86-010 ul. Paderewskiego 33. Zakres realizowanych świadczeń medycznych przez ZRM stanowią medyczne czynności ratunkowe w rozumieniu zapisów ustawy o PRM.

Kontrolujący stwierdzili nieprawidłowości w zakresie wykonywania czynności medycznych nie przewidzianych w Ustawie o PRM (świadczenia ambulatoryjne).

Zalecenia:

Podjąć skuteczne działania mające na celu realizację przez zespół ratownictwa medycznego świadczeń z zakresu medycznych czynności ratunkowych wobec osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego, a nie świadczeń zdrowotnych będących w kompetencji POZ i POZN.

Zespół kontrolny działalność jednostki kontrolowanej ocenia pozytywnie.

Wojewoda Kujawsko-Pomorski oczekuje przedstawienia, w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o realizacji zaleceń.

Jednocześnie informuję, że treść wystąpienia pokontrolnego zostanie przekazana Dyrektorowi Kujawsko-Pomorskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ w Bydgoszczy – jako podmiotowi zobowiązanemu do finansowania w imieniu i na rzecz Wojewody Kujawsko-Pomorskiego świadczeń opieki zdrowotnej ze środków publicznych.